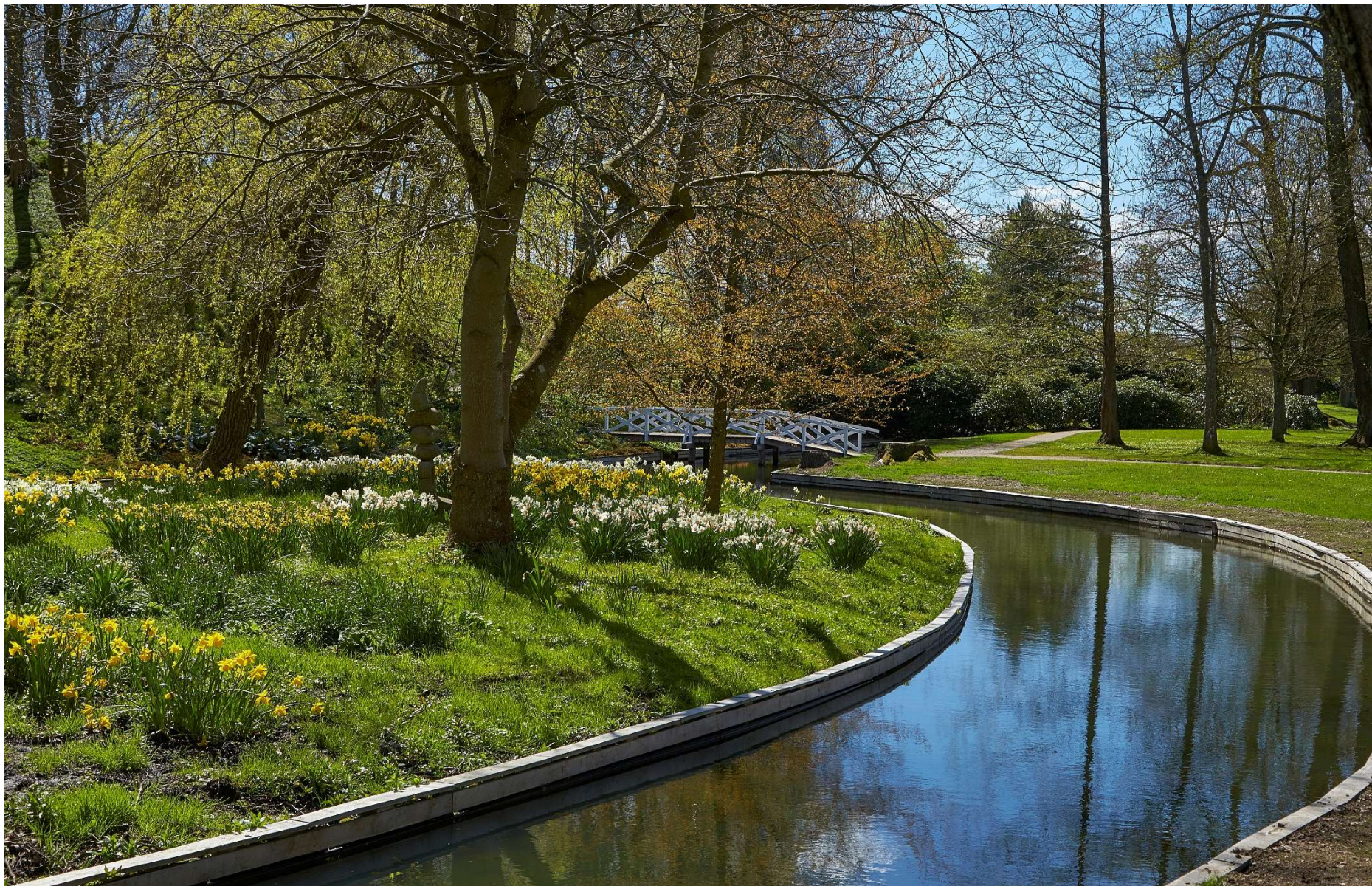

Budgetforslag for Klima- og Miljøudvalget

Indhold

1.	Indledning.....	3
1.1	Formålet med budgethæftet.....	3
1.2	Temaer i årets budgetlægning	3
1.3	Hvad indeholder budgethæftet?.....	3
2.	Spilleregler for budgetlægningen.....	4
2.1	Drift	4
2.2	Anlæg	4
3.	Budgetrammer	5
4.	Forslag til driftsbudget	6
4.1	Udfordringer.....	7
4.2	Driftsønsker.....	8
4.3	Finansiering	9
5.	Budgetforudsætninger i driftsbudgettet.....	10
5.1	Aktiviteter.....	10
5.2	Øvrige budgetforudsætninger.....	10
6.	Forslag til anlægsbudget	11
6.1	Teknisk tilretning af anlægsbudgettet	11
6.2	Forklaring af større tekniske ændringer.....	12
6.3	Nye anlægsønsker inkl. finansiering.....	13
6.4	Afledt drift af anlægsprojekter.....	14

1. Indledning

1.1 Formålet med budgethæftet

Formålet med budgethæftet er at skabe et samlet overblik over udvalgets forslag til drifts- og anlægsbudget. Formålet er desuden at lave et let genkendeligt materiale, der gør det let at læse budgetforslagene på tværs af udvalg. Ved brug af hæftet får borgere, politikere og embedsmænd den samme indgang til indholdet af budgetforslaget, hvorfor man kan drøfte tal og beskrivelser på samme grundlag.

1.2 Temaer i årets budgetlægning

Der er ikke særskilte temaer i årets budgetlægning.

1.3 Hvad indeholder budgethæftet?

Denne udgave af budgethæftet er til møde i Klima- og Miljøudvalget den 28. marts 2019.

På mødet skal udvalget drøfte følgende:

- Udmelding af driftsrammer og anlægsbasisbudget
- Drøftelse af eventuelle idéer til nye anlægsønsker, der skal beskrives yderligere som idéoplæg frem mod byrådets budgetseminar inden for de vedtagne spilleregler for anlæg
- Budget for 2020 – 2023 samt takster for Revas forelægges KMU den 2. maj 2019. Takster for rottebekæmpelse forelægges ligeledes KMU den 2. maj 2019.

Siden udvalget sidst blev forelagt budgethæftet er det suppleret med følgende nye oplysninger:

- Det er første udgave af budgethæftet til 2020 – 23.

I budgethæftet ses også direktionens oplæg til et foreløbigt anlægsbasisbudget på baggrund af en aktuel gennemgang af tidsforløbet i anlægsprojekterne.

Inde i budgethæftet er der lavet en historik, så det ses, hvornår udvalget sidst behandlede de forskellige emner.

2. Spilleregler for budgetlægningen

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 23. januar 2019 ([sag nr. 1](#)) spillereglerne for årets budgetlægning, som er beskrevet nedenfor.

2.1 Drift

Udvalgene udarbejder budgetforslag inden for de udmeldte rammer, der er beregnet ud fra de principper, som er godkendt af Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Demografi på ældre-, dagtilbuds- og skoleområdet er udpeget som en særlig budgetudfordring, som byrådet skal finde finansiering til i budgetlægningen. Øvrige budgetudfordringer skal det enkelte fagudvalg selv finansiere inden for eget budget.

Der skal i 2020 findes reduktioner for en halv procent, samt reduktioner i forbindelse med moderniserings- og effektiviseringsprogrammet. I alt svarende til 35,2 mio. kr. Opgaven med at finde disse reduktioner er forankret i Økonomi- og Erhvervsudvalget. Som udgangspunkt skal det enkelte fagudvalg derfor ikke selv indregne reduktionsforslag i sit budgetforslag. Hvis et fagudvalg selv finder reduktioner i budgetlægningen, vil gevinsterne herved tilfalde udvalgsområdet og kunne finansiere evt. udfordringer eller driftsønsker.

Udvalgenes servicerammer er derfor ikke reduceret i 2020. Reduktionen på 35,2 mio. kr. ligger foreløbigt under Økonomi- og Erhvervsudvalget som en ikke-udmøntet pulje. Udvalgenes servicerammer er reduceret med en halv procent årligt fra 2021 til 2023, jf. byrådets effektiviseringsstrategi.

2.2 Anlæg

Økonomi- og Erhvervsudvalget har vedtaget følgende spilleregler for anlæg:

1. Udvalgene kan foreslå nye anlægsønsker i hele budgetperioden inden for uændrede rammer i hvert budgetår.

2. Nye anlægsønsker skal være fuldt finansierede ved bortfald, reduktion eller udskydelse af eksisterende anlægsprojekter. Projekter kan ikke fremrykkes til 2019 for at finde finansiering, idet den statslige ramme også er under pres i 2019.
3. Det er muligt at udskyde anlægsprojekter til 2024 for at finde fuld finansiering af nye anlægsønsker.

De restriktive krav skyldes, at der allerede er vedtaget et stort anlægsprogram som overstiger den forventede ramme, som staten fastsætter.

Eksempel 1: spilleregel ikke overholdt

Anlægsprojekt	2020	2021	2022	2023
Nye ønsker				
Nyt anlægsønske		10.000		
Finansiering				
Eksisterende projekt		-10.000	10.000	0
I alt	0	0	10.000	0

Eksempel 2: spilleregel overholdt

Anlægsprojekt	2020	2021	2022	2023	2024
Nye ønsker					
Nyt anlægsønske		10.000			
Finansiering					
Eksisterende projekt		-10.000			10.000
I alt	0	0	0	0	10.000

3. Budgetrammer

Nedenfor ses de økonomiske rammer, som er udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetforslaget.

Budgetrammer (i 1.000 kr. og 2020-prisniveau)

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Forsyningsområdet	3.747	696	-1.741	-2.241	-2.241	-2.241
Plan-, natur- og miljøområdet	17.026	16.873	16.853	16.756	16.672	16.591
I alt	20.774	17.569	15.112	14.515	14.431	14.350

Rammerne er justeret med følgende forhold:

- Oprindeligt budget 2019 indeholder ikke overførsler fra 2018

4. Forslag til driftsbudget

Forslaget til driftsbudget består af tre hovedelementer: udfordringer, nye driftsønsker og forslag til finansiering af disse. Med de spilleregler, som Byrådet har vedtaget, skal udvalget selv finansiere både udfordringer og driftsønsker. Hvis budgettet ikke balancerer kan driftsønsker derfor vælges fra eller nye forslag til finansiering vælges til.

Det bemærkes, at budgetprocessen er en løbende proces, hvorfor nedenstående er en del af et statusbillede, som der løbende arbejdes med frem til det endelige forslag.

I afsnit 4 opgøres det først, om der totalt er balance i driftsbudgettet.

Dernæst beskrives alle tre delelementer: udfordringer (afsnit 4.1), nye driftsønsker (afsnit 4.2) og forslag til finansiering af disse (afsnit 4.3).

Budgetbalance (i 1.000 kr.)

Afsnit	Forslag	2020	2021	2022	2023
4.1	Udfordringer	0	0	0	0
4.2	Driftsønsker	0	0	0	0
4.3	Finansiering	0	0	0	0
I alt		0	0	0	0

Tabellen ovenfor viser, at der ikke er identificeret specifikke udfordringer eller nye driftsønsker.

Budgetbalance på politikområder (i 1.000 kr.)

Politikområde	2020	2021	2022	2023
Forsyningsområdet	0	0	0	0
Plan-, natur- og miljøområdet	0	0	0	0
I alt	0	0	0	0

Tabellen ovenfor viser, at da der ikke er identificeret specifikke udfordringer eller nye driftsønsker er budgetbalancen uændret.

Definitioner

Udfordringer defineres som ændrede forhold, der vil medføre et økonomiske pres. De vil primært opstå som følge af udefra kommende påvirkninger fx demografi eller ny lovgivning uden fuld finansiering. Sekundært kan udfordringer også være utilsigtede konsekvenser af politiske beslutninger samt driftsmæssige problemer, der ikke kunne forudses.

Driftsønsker defineres som ønskværdige ændringer, som kan gennemføres, hvis det er muligt at finde finansiering. Det kan eksempelvis være serviceforbedringer eller kvalitetsforbedringer.

Det gælder som princip, at udfordringer skal håndteres før ønsker.

4.1 Udfordringer

Nedenfor beskrives de udfordringer, som der skal findes finansiering til i budgetforslaget.

Udfordringer i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Udfordring	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse	Senest drøftet
Forsyningsområdet							
		0	0	0	0		
	I alt	0	0	0	0		
Plan-, natur- og miljøområdet							
		0	0	0	0		
	I alt	0	0	0	0		
	Udfordringer i alt	0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvermarkeret

Politikområde Plan-, natur- og miljøområdet

AD ?) **Overskrift**

.....

AD ?) **Overskrift**

.....

4.2 Driftsønsker

Nedenfor beskrives udvalgets driftsønsker, dvs. nye initiativer/tiltag, som der skal findes finansiering til i budgetforslaget.

Driftsønsker i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Driftsønske	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse	Senest drøftet
Forsyningsområdet							
	I alt	0	0	0	0		
Plan-, natur- og miljøområdet							
	I alt	0	0	0	0		
	Driftsønsker i alt	0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

Politikområde Plan-, natur- og miljøområdet

AD ?) **Overskrift**

AD ?)
Overskrift

4.3 Finansiering

Nedenfor beskrives de finansieringsforslag, som skal finansiere udvalgets udfordringer og driftsønsker.

Finansiering i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Finansiering	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse	Senest drøftet
Forsyningsområdet							
I alt		0	0	0	0		
Plan-, natur- og miljøområdet							
I alt		0	0	0	0		
Finansiering i alt		0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

Politikområde Plan-, natur- og miljøområdet

AD ?) **Overskrift**

.....

AD ?) **Overskrift**

.....

5. Budgetforudsætninger i driftsbudgettet

Der redegøres nedenfor for de væsentligste budgetforudsætninger.

5.1 Aktiviteter

5.2 Øvrige budgetforudsætninger

6. Forslag til anlægsbudget

6.1 Teknisk tilretning af anlægsbudgettet

Som en del af budgetforslaget, skal udvalget aflevere et teknisk tilrettet anlægsbudget korrigeret for tekniske ændringer. Formålet med den tekniske tilretning er, at budgettet afspejler en realistisk tidsplan. Nedenfor ses først det vedtagne budget og dernæst budgettet efter tekniske ændringer. Bemærkninger til de enkelte projekter kan ses på [dette link](#).

Anlægsbasisbudget* (i 1.000 kr. og 2020-prisniveau)

Nr.	Anlægsprojekt	VEDTAGET BUDGET					BUDGET EFTER TEKNISKE ÆNDRINGER					
		2020	2021	2022	2023	I alt	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
1	Kommunal vandhandleplan Ormstrup Sø	1.000	961	-	-	1.961	1.000	961	-	-	-	1.961
2	Indsatsplan for klimatilpasning - Ramme	2.472	1.060	1.060	1.060	5.652	2.472	1.060	1.060	1.060	-	5.652
3	Udtagning af lavbundsarealer og naturgenopretning bl.a. i Nørreådal	2.377	2.317	-	-	4.694	1.511	2.317	866	-	-	4.694
4	Pulje til mindre anlægsbehov - Ramme	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000	1.000	1.000	1.000	1.000	-	4.000
5	Udvikling af Viborg Naturpark - Ramme	206	206	-	-	412	206	206	-	-	-	412
6	Indsats til forbedring af vandkvalitet i Viborgsøerne	1.808	-	-	-	1.808	1.808	-	-	-	-	1.808
7	Vådområdet Skjern Hovedgaard, realisering	630	-	-	-	630	630	-	-	-	-	630
8	Natura 2000 og vandplanprojekter (2015)	237	-	-	-	237	237	-	-	-	-	237
9	Natura 2000 og vandplanprojekter - Ramme	6.050	7.050	8.680	7.250	29.030	6.050	7.050	8.680	7.250	-	29.030

		-6.050	-7.050	-8.680	-7.250	-29.030	-6.050	-7.050	-8.680	-7.250	-	-29.030
10	Vandplanprojekter 2014	3.215	-	-	-	3.215	625	4.953	-	-	-	5.578
		-3.034	-72	-	-	-3.106	-207	-5.432	-	-	-	-5.639
11	Forberedelse af regulativrevision	742	-	-	-	742	742	-	-	-	-	742
12	Pulje til samarbejde om grundvandsbeskyttelse og udvikling af rekreative muligheder											
		250	355	355	355	1.315	250	355	355	355	-	1.315
13	Løbende spildevandsplanlægning - Ramme	254	254	254	254	1.016	254	254	254	254	-	1.016
	Anlægsbudget i alt	11.157	6.081	2.669	2.669	22.576	10.528	5.674	3.535	2.669	0	22.406
	Nettoændring til anlægsbudget i alt						-629	-407	866	0	0	-170

* Foreløbigt anlægsbasisbudget ud fra en aktuel gennemgang af tidsforløbet i anlægsprojekterne

6.2 Forklaring af større tekniske ændringer

Nedenfor ses en kort forklaring af større tekniske ændringer:

AD 3) Udtagning af lavbundsarealer og naturgenopretning bl.a. i Nørreådal

En række af de planlagte aktiviteter i 2020 forventes finansieret af Life-projektet "Landmanden som naturforvalter", derfor foreslås tilsvarende beløb flyttet til 2021 og 2022.

AD 10) Vandplanprojekter 2014

De foreslåede ændringer følger af de forventede tidsplaner for realisering af projekterne.

6.3 Nye anlægsønsker inkl. finansiering

Nedenfor ses udvalgets forslag til nye anlægsønsker inkl. forslag til finansiering af disse. Efter de spilleregler, som Byrådet har vedtaget, skal alle nye anlægsønsker være fuldt finansierede i det enkelte år ved bortfald eller reduktion af allerede vedtagne anlægsprojekter.

Nye anlægsønsker inkl. finansiering (i 1.000 kr.)

Nr.	Anlægsprojekt	2020	2021	2022	2023	2024	Beskrivelse	Senest drøftet
Nye ønsker								
Finansiering								
I alt								
		0	0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgsmøde er farvemarkeret

Tabellen viser, at

- AD ?) **Projekt**navn
Tekst
- AD ?) **Projekt**navn
Tekst

6.4 Afledt drift af anlægsprojekter

Nedenfor ses, hvad anlægsprojekterne medfører af afledte driftsudgifter, som ikke er indeholdt i det vedtagne driftsbudget. Der kan både være tale om afledt drift af nye anlægsønsker og afledt drift af eksisterende projekter.

De afledte driftsudgifter er indregnet i forslaget til driftsbudget under budgetudfordringer.

Afledt drift af anlægsprojekter (i 1.000 kr.)

Nr.	Anlægsprojekt	2020	2021	2022	2023	2024	Beskrivelse	Senest drøftet
Forsyningsområdet								
I alt		0	0	0	0	0		
Plan-, natur- og miljøområdet								
I alt		0	0	0	0	0		
Afledt drift i alt		0	0	0	0	0		

* Alle nye tal siden sidste udvalgs møde er farvemarkeret

AD ?) **Projekt navn**

Tekst

AD ?) **Projekt navn**

Tekst